

ДСТУ ГОСТ 7.1:2006

Бібліографічний запис.

Бібліографічний опис.

Загальні вимоги та

правила складання

набув чинності 1 липня 2007 року

Слайд 1. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 є базовим для системи стандартів, правил, методичних посібників зі складання бібліографічного опису.

- ГОСТ 7.1-84 СИБИД. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления;
- ГОСТ 7.16-79 СИБИД. Библиографическое описание нотных изданий;
- ГОСТ 7.18-79 СИБИД. Библиографическое описание картографических изданий;
- ГОСТ 7.34-81СИБИД. Библиографическое описание изоизданий;
- ГОСТ 7.40-82 СИБИД. Библиографическое описание аудиовизуальных материалов

Слайд 2. Новий стандарт було введено на заміну 5-ти стандартів. (СИБИД – стандарт інформації, бібліотечного и видавничого дела). Він вміщує тільки універсальні правила, спільні для всіх видів документів.

Відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 джерелом інформації для складання бібліографічного опису є документ в цілому. Головним же джерелом інформації є елемент документа, який уміщує основні вихідні та аналогічні їм відомості – титульний аркуш, титульний екран, етикетка, наклейка тощо. Так для книг головним джерелом є титульна сторінка, а за її відсутності, як альтернативне джерело інформації – обкладинка, суперобкладинка, задній бік палітурки. Відомості з останніх наводять відповідно до ДСТУ у квадратних дужках.

ОБ'ЄКТИ ОПИСУ

Опубліковані та неопубліковані документи на всіх видах носіїв:

- книжкові;
- серійні та інші продовжувані видання;
- нотні;
- картографічні;
- аудіовізуальні;
- образотворчі;
- нормативні і технічні документи;
- мікроформи;
- електронні ресурси тощо.

Слайд 3. Об'єктами опису відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 є всі види опублікованих (в т.ч. депонованих) та неопублікованих документів на будь-яких носіях – книжкові, серійні та інші продовжувані видання, нотні, картографічні, аудіовізуальні, образотворчі, нормативні і технічні документи, мікроформи, електронні ресурси.

ВИДИ ДОКУМЕНТІВ

- *одночастинні документи* – об'єкт опису складається з однієї частини (книжки, монографії, підручники та навчальні посібники, довідники, збірки, один з томів багатотомного або серійного видання);
- *багаточастинні документи* – об'єкти опису складаються з двох та більше частин (багатотомні та серійні документи).

Слайд 4. Причому об'єкти опису можуть складатись з однієї частини (одночастинні об'єкти) або двох чи більше частин (багаточастинні).

одночастинні документи – об'єкт опису складається з однієї частини (книжки, монографії, підручники та навчальні посібники, довідники, збірки, один з томів багатотомного або серійного видання);

багаточастинні документи – об'єкти опису складаються з двох та більше частин (багатотомні та серійні документи).

Тому опис в залежності від структури може бути однорівневий і багаторівневий. Однорівневий містить один рівень і складається, як правило, на одночастинний документ. Багаторівневий опис містить два та більше рівнів і складається на багаточастинний документ або на окрему одиниці чи групу фізичних одиниць багаточастинного документа – один чи декілька томів, випусків, номерів, частин багатотомного або серіального документа.

ОБЛАСТИ ОПИСУ

- область заголовку та відомості про відповідальність. –
- область видання. –
- область специфічних відомостей. –
- область вихідних даних. –
- область фізичної характеристики. –
- область серії. –
- область примітки. –
- область стандартного номера (або його альтернативи) і умов доступності.

Слайд 5. Бібліографічний опис джерела (об'єкта) складається з кількох розміщених у певній послідовності областей.

Області опису відокремлюють одну від одної крапкою і тире.

Кожна область опису складається з обв'язкових та факультативних елементів. Необхідність застосування та набір факультативних елементів визначається бібліографуючою установою.

«Положенням про державну атестацію студентів НТУУ «КПІ»» від 2013 року рекомендовано дотримуватись вимог оформлення бібліографічного опису у списку джерел, що наведено у «Бюлєтені ВАК України», № 5, 2009 р. (стор. 26-30).

Опис складається на мові джерела.

ВІДИ ОПИСІВ

- короткий, складається лише з обов'язкових елементів;
- розширений – з обов'язкових та деяких факультативних елементів;
- повний - з обов'язкових та усіх факультативних елементів.

Слайд 6. В залежності від повноти набору [елементів](#), бібліографічний опис буває: короткий, розширений, повний.

Короткий – це опис, який складається тільки з обов'язкових [елементів](#) (основна назва, порядковий номер [видання](#), місце та рік ви-пуску [видання](#), обсяг). Короткий опис найбільш підходить для [бібліографічних посилань](#), які допомагають читачу знайти об'єкт опису в [бібліотеці](#).

Розширений – з обов'язкових та деяких факультативних [елементів](#). Він застосовується при книжкових і статейних [бібліографічних списках](#) і [показчиках](#).

Повний – складається з обов'язкових та усіх факультативних [елементів](#).

Отже, для нас є актуальними пресвіла складання коротного та розширеного опису.

ВИДИ ЗАПИСІВ

- під заголовком;
- під назвою.

Заголовок – це елемент бібліографічного запису, що розташовується попереду бібліографічного опису й призначений для впорядкування та пошуку бібліографічних записів

Слайд 7. З погляду вибору першого елемента є два види бібліографічних записів: під заголовком і під на-звою. У першому випадку бібліографічний опис доповнюється: заголовком бібліографічного запису. Заголовок – це елемент бібліографічного запису, що розташовується попереду бібліографічного опису й призначений для впорядкування та пошуку бібліографічних записів. Заголовок відокремлюється від опису крапкою.

ПІД ЗАГОЛОВКОМ

- **Скороход В. В.** Фізико-хімічна кінетика в наноструктурних системах / В. В. Скороход, І. В. Уварова, А. В. Рагуля. – К. : Академперіодика, 2001. – 180 с. – ISBN 966-8002-09-1.
- **Wu Run.** Obtaining and properties of dense and porous biohydroxy apatite / Wu Run, Wang Xiang, Tian Wei // Science of sintering. – 1997. – Vol. 29, № 1. – P. 27-33.

Слайд 8-9. Якщо кількість авторів бібліографічного джерела не перевищує трьох, то застосовують запис під заголовком. До заголовку входить ім'я особи (автора або першого з авторів) у формалізованому вигляді: спочатку прізвище, потім ім'я (ініціали). Заголовок від опису відокремлюють крапкою. Для патентів та авторських свідоцтв у заголовок виносять номер.

- **Пат. 6312531 США, МПК7 C22 C33/02, H01 F1/047.** Магнитное композиционное изделие и способ его получения, а также магнитомягкий порошок из сплава системы Fe-Si-Al, используемый в композиционном изделии / Matsutan Nobuya, MidoYuji, Onishi Kazuaki ; Matsushita Electric Ind. Co., Ltd. – №09/217587 ; заявл. 22.12.98 ; опубл. 06.11.01.

ПІД НАЗВОЮ

- *Структурний аналіз. Металографія. Фрактографія : підручник /*
О. М. Бялік, С. Є. Кондратюк,
М. В. Кіндрачук, В. С. Черненко. – К. :
ВПІ ВПК «Політехніка», 2006. – 328 с. :
іл. 129. – ISBN 966-622-202-7.
- *Порошковая металлургия и напыленные покрытия : учеб. для вузов /* В. Н. Анциферов, Г. В. Бобров,
Л. К. Дружинин [и др.] ; под ред. докт.
техн. наук проф. Б. С. Митина. – М. :
Металлургия, 1987. – 792 с.

Слайд 10-11. Якщо кількість авторів більша за трьох, то бібліографічні джерела записують під назвою. Під назвою записують також нормативні документи – стандарти та технічні умови.

В новому стандарті є низка відмінностей, серед яких застосування пунктуації. Пунктуація в бібліографічному описі виконує дві функції: звичайних граматичних розділових знаків (граматична пунктуація), та розділових знаків, що мають розпізнавальний характер для областей та елементів бібліографічного опису (знаки приписної пунктуації). Для розрізnenня приписної та граматичної пунктуації застосовують проміжок в один друкований знак до і після приписного знака. Виняток – крапка та кома – проміжок лишається тільки після них.

- **Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення (ISO 5966:1982) : ДСТУ 3008-95.** – [Чинний від 1995-02-23]. – К. : Держстандарт України, 1995. – 39 с. – (Національний стандарт України).

ОБЛАСТЬ НАЗВИ І ВІДОМОСТІ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Основна назва	
[ ]	<i>Загальне позначення матеріалу*</i>
=	<i>Паралельна назва</i>
:	<i>Відомості, що відносяться до назви</i>
Відомості про відповідальність	
/	<i>Перші відомості</i>
;	<i>Наступні відомості</i>

Слайд 12-13. Далі розглянемо бібліографічний опис по областях та елементах. Елементи, назва яких записана в таблицях курсивом є факультативними.

Факультативний елемент області заголовку та відомості про відповідальність загальне позначення матеріалу (наприклад, [Рукопис], [Текст], [Електронний ресурс]) хоча і є факультативним, та його доцільно наводити в описі для інформаційних масивів (наприклад, перелік використаної літератури), що уміщують відомості про документи різних видів. Тому, якщо до переліку використаної літератури дипломної та курсової роботи входять описи різних джерел, треба заповнювати цей елемент [Текст] чи [Електронний ресурс].

Відомості, що відносяться до назви – це підручник, довідник, монографія, навчальний посібник. Назви, які вміщують одне слово не скорочуються, що складаються з декількох слів скорочуються у відповідності до відповідних стандартів у залежності від мови видання (Українські слова у відповідності до ДСТУ 3582-97).

У відомостях про відповідальність ПІБ авторів записують так, як надруковано у джерелі.

- Ивенсен В. А. **Феноменология спекания и некоторые вопросы теории** [Текст] / В. А. Ивенсен. – М. : Металлургия, 1985.– 247 с.
- Сердюк Г. Г. **Технология порошковой металлургии** [Электронный ресурс] : учебное пособие / Григорий Сердюк, Леонид Свищунов. – Электрон. данные. – Киев, 2005.

ОБЛАСТЬ ВИДАННЯ

ВІДОМОСТІ ПРО ВИДАННЯ	
=	<i>Паралельні відомості про видання</i>
ВІДОМОСТІ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, що стосуються видання	
/	Перші відомості
:	<i>Наступні відомості</i>
,	Додаткові відомості про видання
ВІДОМОСТІ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, що відносяться до додаткових відомостей про видання	
/	Перші відомості
:	<i>Наступні відомості</i>

Слайд 14-15. У області видання надають відомості про видання (виправлене, доповнене, стереотипне, змінене тощо) і перші відомості про відповідальність, що відносяться до конкретного зміненого видання. На відміну від попереднього стандарту 1994 року у ДСТУ 7.1:2006 порядковий номер видання не виносять на перше місце, а відомості наводять у формулуваннях і в послідовності, наявній у джерелі видання. Ця область є обв'язковою.

- Кипарисов С. С. Порошковая металлургия / С. С. Кипарисов, Г. А. Либенсон. – **Изд. второе перераб. и доп.** – М. : Металлургия, 1980. – 496 с.

ОБЛАСТЬ СПЕЦИФІЧНИХ ВІДОМОСТЕЙ

Використовується під час опису об'єктів, що є особливим видом публікацій або розміщені на специфічному носії:

- стандарти та технічні умови;
- патентні документи;
- електронні ресурси.

Слайд 16. Це нова область бібліографічного запису, яка загалом є факультативною, але для деяких джерел інформації, таких як стандарти та технічні умови, патентні документи та електронні ресурси її заповнення є обов'язковим.

ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС

- Степанчук А. М. Отримання та властивості гранул з тугоплавких сполук для створення композиційних матеріалів [Електронний ресурс] / А. М. Степанчук, М. Б. Шевчук, С. В. Мазаєв. – ***Електронні текстові дані (1 файл : 759.15 Кб)*** // [Наукові вісті НТУУ "КПІ"]. – 2010. – №6. – С 51-60. – Режим доступу : <http://bulletin.kpi.ua/node/1128>. – Назва з екрану.

Слайд 17. У описі електронних ресурсів ця область називається областю виду та обсягу ресурсу.

СТАНДАРТ

- Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання [Текст] : (ГОСТ 7.1-2003, idt) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. – Чинний з 2007-07-01. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Національний стандарт України).

Слайд 18. В описі нормативних документів із стандартизації (стандарти та технічні умови) в цій області вказують позначення раніше чинного документа, дату набуття ним чинності, термін дії об'єкта бібліографічного опису.

ПАТЕНТ

- Пат. 6312531 США, МПК7 C22 C33/02, H01 F1/047. Магнитное композиционное изделие и способ его получения, а также магнитомягкий порошок из сплава системы Fe-Si-Al, используемый в композиционном изделии / Matsutan Nobuya, MidoYuji, Onishi Kazuaki ; Matsushita Electric Ind. Co., Ltd. –
№09/217587 ; заявл. 22.12.98 ; опубл. 06.11.01.

Слайд 19. В описі патентних документів в області специфічних відомостей зазначають реєстраційний номер заявки на патентний документ, дату її подання, дату публікації та відомості про офіційне видання, в якому оприлюднено відомості про патентний документ; так звані відомості про конвекційний пріоритет (дату подання заявки, номер і назву країни конвекційного пріоритету, які наводять у круглих дужках). Також можуть бути зазначені індекси національної патентної класифікації.

ОБЛАСТЬ ВИХІДНИХ ДАНИХ

	МІСЦЕ ВИДАННЯ, РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
	ПЕРШЕ МІСЦЕ ВИДАННЯ
;	<i>Наступне місце видання</i>
:	Ім'я видавця, розповсюджувача і т. ін.
[ ]	<i>Відомості про функцію видавця, розповсюджувача і т. ін.</i>
,	Дата видання. Розповсюдження і т. ін..
(	<i>Місце виготовлення</i>
:	<i>Ім'я виробника</i>
,)	<i>Дата виготовлення</i>

Слайд 20-21. В області видання представлені відомості про місце видання, ім'я видавця за новим стандартом у формі та відмінку, зазначених у джерелі інформації. Це обв'язковий елемент. Назви міст Київ, Москва, Ленінград, Санкт-Петербург скорочуються до К., М., Л., СПб. Назви інших міст пишуться повністю.

- Ивенсен В.А. Феноменология спекания и некоторые вопросы теории / В. А. Ивенсен. – **М.** : **Металлургия**, 1985. – 247 с.
- Витрянюк В. К. Спеченные безвольфрамовые твердые сплавы : монография / В. К. Витрянюк, А. Н. Степанчук. – **К.** : **ЗАО “Випол”**, 2011. – 148 с. : ил. – ISBN 978-966-646-108-0.
- Куровець М. І. Кристалографія і мінералогія / М. І. Куровець. – **Львів** : **Світ**, 1996. – 236 с.

ОБЛАСТЬ ФІЗИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

	СПЕЦІФІЧНЕ ПОЗНАЧЕННЯ МАТЕРІАЛУ ТА ОБ'ЄМУ
:	<i>Інші відомості про фізичні характеристики</i>
;	<i>Розміри</i>
+	<i>Відомості про супровідні матеріали</i>

Слайд 22-23. В області фізичної характеристики введено новий елемент специфічне позначення матеріалу. Наприклад.

- . – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM)
- . – 1 папка (24 окр. арк.)

Осокин Е.Н. Процессы порошковой металлургии. Версия 1.0 [Электронный ресурс] : метод. указания к практическим работам / сост. : Е. Н. Осокин, Р. Г. Еромасов. – Электрон. дан. (2 Мб). – Красноярск : ИПК СФУ, 2008. – (Процессы порошковой металлургии : УМКД № 63-2007 / рук. творч. коллектива Е. Н. Осокин).
– **1 электрон. опт. диск (DVD).** – Систем. требования : Intel Pentium (или аналогичный процессор других производителей) 1 ГГц ; 512 Мб оперативной памяти ; 2 Мб свободного дискового пространства ; привод DVD ; операционная система Microsoft Windows 2000 SP 4 / XP SP 2 / Vista (32 бит) ; Adobe Reader 7.0 (или аналогичный продукт для чтения файлов формата pdf). – ISBN 978-5-7638-1523-8.

ОБЛАСТЬ СЕРІЇ

(	Основна назва серії або підсерії
=	<i>Паралельна назва серії або підсерії</i>
:	<i>Відомості, що відносяться до назви серії або підсерії</i>
/	Відомості про відповідальність, що відносяться до серії або підсерії
;	Перші відомості
,	<i>Наступні відомості</i>
;	Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN), що присвоєні даній серії або підсерії
	Номер випуску серії або підсерії

Слайд 24. Після області фізичної характеристики наводиться область серії для серіальних документів.

ОБЛАСТЬ ПРИМІТКИ

- Осокин Е.Н. Процессы порошковой металлургии. Версия 1.0 [Электронный ресурс] : метод. указания к практическим работам / сост. : Е. Н. Осокин, Р. Г. Еромасов. – Электрон. дан. (2 Мб). – Красноярск : ИПК СФУ, 2008. – (Процессы порошковой металлургии : УМКД № 63-2007 / рук. творч. коллектива Е. Н. Осокин). – 1 электрон. опт. диск (DVD). – *Систем. требования : Intel Pentium (или аналогичный процессор других производителей) 1 ГГц ; 512 Мб оперативной памяти ; 2 Мб свободного дискового пространства ; привод DVD ; операционная система Microsoft Windows 2000 SP 4 / XP SP 2 / Vista (32 бит) ; Adobe Reader 7.0 (или аналогичный продукт для чтения файлов формата pdf)*. – ISBN 978-5-7638-1523-8.

Слайд 25. Область приміток, яка уміщує додаткову інформацію про об'єкт опису, що не була зазначена в інших областях опису. І хоча це область є факультативною і складається у довільній формі, але при складанні описів деяких об'єктів вона є обов'язковою. Наприклад, для електронних ресурсів записують системні вимоги, для депонованої літератури відомості про депонування.

ОБЛАСТЬ СТАНДАРТНОГО НОМЕРА І УМОВИ ДОСТУПНОСТІ

=	Стандартний номер (або його альтернатива)
:	<i>Ключова назва</i>
( )	<i>Умови доступності та (або) ціна</i>
	<i>Додаткові відомості до елементів області</i>

Слайд 26-27. В області стандартного номера записують Міжнародні стандартні номери присвоєні об'єкту опису: Міжнародний стандартний номер книги (ISBN) чи Міжнародний стандартний номер серіального видання (ISSN). ВАК України не вимагаю записувати цей номер у переліку використаної літератури.

- Физика твердого тела : энциклопедический словарь : в 2 т. Т. 1. / гл. ред. В. Г. Барьяхтар ; зам. глав. ред. В. Л. Винецкий ; редкол.: А. С. Бакай, М. Я. Валах, Е. Г. Галкина (отв. секретарь редкол.) [и др.] – К. : Наукова думка, 1996. – 656 с. : ил. 652. –
ISBN 5-12-004063-2.

СХЕМА ОДНОРІВНЕВОГО ДОКУМЕНТА

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] = Паралельна назва : відомості, які відносяться до назви / відомості про авторство чи відповідальність ; про інших осіб. – Відомості про повторність видання / Відповідальність за видання. – Зона специфічних відомостей. – Місце видання : Видавництво, рік. – Фізична (кількісна) характеристика. – (Серія і підсерія ; № або т.). – Примітки (додаткова інформація від бібліографа). – ISBN.

Слайд 28. У загальному вигляді опис однорівневих та багаторівневих документів можна представити такою схемою.

загальне позначення матеріалу [Рукопис], [Текст], [Електронний ресурс]
доцільно наводити в описі для інформаційних масивів (перелік використаної літератури), що уміщують відомості про документи різних видів.

БАГАТОРІВНЕВИЙ ОПИС

- Косторнов А. Г. Материаловедение дисперсных и пористых металлов и сплавов : в 2 т. / А. Г. Косторнов. – К. : Наукова думка, 2003. – (Проект «Наукова книга»). – ISBN 966-00-0136-3.
T. 2. – 2003. – 552 с. – ISBN 966-00-0132-0.

Або

Косторнов А. Г. Материаловедение дисперсных и пористых металлов и сплавов : **в 2 т. Т. 2.** / А. Г. Косторнов. – К. : Наукова думка, 2003. – 552 с. – (Проект «Наукова книга»). – ISBN 966-00-0132-0.

Слайд 29. Багаторівневий опис багаточастинного документа має декілька рівнів і складається за правилами однорівневого опису із урахуванням особливостей, розглянутих нижче.

На першому рівні (в загальній частині) багаторівневого опису наводять відомості, характерні для всіх чи більшості фізичних одиниць – томів (випусків, номерів), що входять до складу багато частинного документа.

На другому рівні (в специфікації) багаторівневого опису наводять відомості, що відносяться до окремих фізичних одиниць – томів (випусків, номерів), що входять до складу багато частинного документа.

АНАЛІТИЧНИЙ ОПИС

Відомості про складову частину документа // Відомості про ідентифікуючий документ. – Відомості про місцезнаходження складової частини в документі. – Примітки.

Слайд 30-33. Схема аналітично бібліографічного опису, який складають до складової частини документа, для ідентифікації якої необхідні відомості про документ, де вона уміщена. До аналітичного опису відносяться статті в наукових та реферативних журналах, препринти, збірки праць, доповіді та тези доповідей на конференціях тощо.

До складових частин відносяться: самостійні твори; частина твору, що має самостійну назву; частина твору, яка не має самостійної назви.

Правила запису такі самі як для одночастинних документів. Опис під заголовком або під назвою в залежності від кількості авторів.

ПРЕПРИНТИ

- Маринич М. А. Электрохимические свойства боридов тугоплавких металлов / Л. А. Маринич, С. М. Белицкая // Бориды. – К. : Ин-т проблем материаловедения им. И. Н. Францевича АН УССР, 1990. – С. 5-8. – (Препринт / АН УССР, Ин-т проблем материаловедения им. И. Н. Францевича ; 90-4).

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

- Шевчук М. Б. Взаимодействие расплавов самофлюсующихся сплавов со стальми и чугунами / Шевчук М. Б., Степанчук А. Н., Велидченко М. М. // HighMatTech : 3-я международная конференция 3-7 октября 2011 г. : тезисы докл. – К., 2011. – С. 171.

СТАТТІ У ЗБІРКАХ ТА ЖУРНАЛАХ

- Роман О. В. Теория и практика прессования металлических порошков / О. В. Роман // Современные проблемы порошковой металлургии : [сборник докладов] / [Академия наук УССР, ордена трудового красного знамени институт проблем материаловедения]. – К. : Наук. думка, 1970. – С. 54-61.
- Wu Run. Obtaining and properties of dense and porous biohydroxy apatite / Wu Run, Wang Xiang, Tian Wei // Science of sintering. – 1997. – Vol. 29, № 1. – P. 27-33.

ВИДИ ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСІВ

- ресурси локального доступу – в яких є інформація, зафікована на окремому фізичному носії (дискети, магнітні диски, флеш-карти);
- ресурси віддаленого доступу – інформація з вінчестера або інших пристрій чи розміщена в інформаційних мережах, наприклад в Інтернеті.

Слайд 34. Окремого нормативного документа на складання бібліографічного опису для документів на електронних носіях в Україні не запроваджено. Складати бібліографічний опис електронного ресурсу слід у відповідності до рекомендацій наведених у статті Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів: загальні вимоги / Марина Женченко // Вісник книжкової палати. – 2011. – № 4. – С. 1-4. – ISSN 2076-9326.

Специфіка складання бібліографічного запису на електронні ресурси полягає у вирішенні питань про наповнення, форму і спосіб представлення елементів, від яких найбільше залежить успіх їх ідентифікації.

Електронні ресурси в залежності від режиму доступу поділяються:

- а) ресурси локального доступу – в яких є інформація, зафікована на окремому фізичному носії (дискети, магнітні диски, флеш-карти);
- б) ресурси віддаленого доступу – інформація з вінчестера або інших пристрій чи розміщена в інформаційних мережах, наприклад в Інтернеті.

ЗОНИ ЕЛЕКТРОННОГО РЕСУРСУ

- 1) зона назви та відомостей про відповідальність;
- 2) зона видання;
- 3) зона спеціальних даних;
- 4) зона вихідних даних;
- 5) зона фізичних характеристик;
- 6) зона характеристик;
- 7) зона приміток;
- 8) зона міжнародного стандарту або державної реєстрації.

Слайд 35. Бібліографічний опис електронного ресурсу складається з восьми зон: 1) зона назви та відомостей про відповідальність; 2) зона видання; 3) зона спеціальних даних; 4) зона вихідних даних; 5) зона фізичних характеристик; 6) зона характеристик; 7) зона приміток; 8) зона міжнародного стандарту або державної реєстрації.

Кожна зона відокремлюється одна від одної крапкою і тире (. –).

СХЕМА ОПИСУ ЕЛЕКТРОННОГО РЕСУРСУ

Основна назва [Загальне позначення матеріалу] =
Паралельна назва: відомості, що відносяться до назви /
відомості про авторство або відповідальність; про інших
осіб. – Відомості про повторність видання = паралельні
відомості про видання / Відповідальність за видання,
додаткові відомості про видання. – Визначення виду
ресурсу (об'єм ресурсу). – Місце видання: Видавництво, рік
(Місце виготовлення: ім'я виробника, дата виготовлення). –
Специфічні позначення матеріалу і кількість фізичних
одиниць: інші фізичні характеристики; розмір + відомості
про супровідний матеріал. – (Основний заголовок серії або
під серії = Паралельний заголовок серії або під серії:
відомості, що відносяться до заголовку серії або підсерії /
відомості про відповідальність, які відносяться до серії
або під серії, ISBN; нумерація всередині серії або підсерії). –
Примітка. – Стандартний номер = Ключовий заголовок:
умови доступу і (або) ціна.

Слайд 36. Схема опису електронного ресурсу.

БАЗОВА СХЕМА ОПИСУ ЕЛЕКТРОННОГО РЕСУРСУ

- Зона назви та відомостей про відповідальність;
- Зона специфічних відомостей;
- Зона вихідних даних;
- Зона приміток (саме в цій зоні потрібно вказати режим доступу до ресурсу, мову, дату перегляду).

Слайд 37. Базова схема опису електронного ресурсу.

- Сердюк Г. Г. Технология порошковой металлургии [Электронный ресурс] : учебное пособие / Григорий Сердюк, Леонид Свищунов. – Электрон. данные. – Киев, 2005. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
- Степанчук А. М. Отримання та властивості гранул з тугоплавких сполук для створення композиційних матеріалів [Електронний ресурс] / А. М. Степанчук, М. Б. Шевчук, С. В. Мазаєв. – Електронні текстові дані (1 файл : 759.15 Кб) // [Наукові вісті НТУУ “КПІ”]. – 2010. – №6. – С. 51-60. – Режим доступу : <http://bulletin.kpi.ua/node/1128>. – Назва з екрану.

www.slideshare.net/lib4uth/ss-2791534

Слайд 38. На цьому слайді наведено адреса сайту, де можна ознайомитись з докладними презентаціями щодо складання опису електронних ресурсів www.slideshare.net/lib4uth/ss-2791534. А також, текстових документів.

ВІДМІНИ ДСТУ 7.1:2006

- Використання знаків приписної пунктуації для виділення окремих елементів бібліографічного опису;
- Для розділення граматичної та приписної пунктуації використовують проміжок в один друкований знак до і після приписного знаку;
- За новими правилами вживання великих і малих літер з великої літери записують перші слова областей та власні назви;
- Відомості, запозичені не з приписного джерела інформації (титульна сторінка тощо) наводять у квадратних дужках;
- Новий елемент – загальне позначення матеріалу (Текст, Електронний ресурс тощо) – записують у квадратних дужках з великої літери для інформаційних масивів, що складаються з різних видів документів;
- Нова область – область специфічних відомостей.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!